2

A S Venezia, Notarile, Atti Marsilio b. 1214, c. 1005, del 16.10.1526

In nomine Dei onnipotentis. Amen. Anno ab Incarnatione Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto Indictione quintadecima, die vero martis sexto decimo mensis octobris. Rioalti. Cun vita qua fruimur brevis admodum sit fragilitas et et nil certius morte nihilque quapropter Ego Vincentius Grimani de confinio Sanctae Agnetis q. Ser.mi Principis D.mi Antonii Grimani, olim incliti Venetiarum ducis gratia Domini nostri Jesu Christi sanus mente corpore et intellectu: volens de bonis meis plenissimam ordinationem facere ideo ad me vocari et venire feci Hieronimum Costa notarium Venetiarum infrascriptum ipsumque instantissime rogavi ut meum scriberet testamentum meam ultima voluntatemilludque post mei obitum compleret et roboraret cum suis clausulis et additionibus inviolabilibus opportunis secundum ritum Venetiarum videlicet imprimis animam meam altissimo Creatori Deo eiusque Matri dominae virgini Mariae totique Curiae Celesti triumphanti comendo corpus vero meum quando Deo placuerit sepharari ab anima mea seppelliri volo in campo sancto hospitalis pauperum Incurabilium Venetiarum in una capsa lignea ut in nuda humo Magnificis Paresidentibus dicti hospitali cum istis expensis Incurabilibus. Id quod venerabile Capitulum contratae Sanctae Agnetis et Schola Sanctae Mariae Misericordiae in qua ego sum confrater et quod dispensentur in tot pauperes corpus meum ad sepulcrum soldi quatuor pro qualibet libra usque ad numerum tresentorum rogando genibus: ipsos Magnificos Praesidentes dicti hospitalis unquam primum vita dignentur singulis monasteriis et conventibus a quibus habeo gratias et privilegia: ut possint celebrare missas et pro anima mea quemadmodum charitative previserunt ut ex quibusdam privilegiis patet: et ut plenius id exequi possit habeant ad cedalam vitam testamentariam alias alias per me rogatum manu ms. Bonifacii Soliani notarii Venetiarum: et pluries eum resistentem et suscriptum manu mea propria quam confirmo et approbo: quae quidem privilegia existunt penes et in manibus nobilium dominarum Maripetrae Maripetro et Luvicae Gabrielis gubernatricium dicti hospitalis. Item lego nobili dominae Marietae figliae

A11 672

b

meae dilectae et uxori nobilis Domini Jacobi Maripetro omnes meas fodinas domos
et loca cum omnibus suis comoditatibus quas et quae habeo in territorio vin-
centino sub vicariam Valdagni cum omnibus suis juribus habentiis
et confinibus ipsis quomodocunque spectantibus et pertinentibus prouti et queadmodum per me
possiedentur. IteM lego prefatae dominae Marietae filiae meae
omnium meorum jurium et actionum quae et quod habeo in in mineris montis
Nevarii sub dicta vicariam Valdagni cum omnibus suis introytibus et (cambia pagina)
utilitatibus ac habentiis predictis cavatis prout et quemadmodum ego
possidero: de quibusdam cavatis tribus et aliis cavatis latius patet instrumento rogato
per ms. Beranrdum de Cavaneis nodarium publicum: de introytibus et utilitatibus quaedam
dictorum meorum ligatorum primum ut superet reditus dominae Marietae figliae meae fatuor
volo et ordino quod illae sint promaritum filiaeque eiusdem dominae Marietae
iam annorum quae modo sint quia quae in forsitan nascuntur: et post-
quam maritatae fuerint: dicta bina legata sint et esse debeant filiorum maschu-
lorum prefatae Marietae filiae meae. Ipsa natorum qui nascuntur ad beneplacitum
ipsius dominae Marietae: Item lego et ordino quod si in vita mea non satisfecero
de Rovignana deo satisfacere
quod sibi dicitur convenire bona vena argenti quae sit pro valore ducatorum
viginti quinque in ratione librarum sex et vildorum quatuor parvorum pro singulo
ducato. Item volo et ordino quod immediate post obitum meum si per accidens
repp-iero me esse debitorem item famulorum qui manserunt qui ipsos quamdamque
quae haberem dharentur pro suo salario et mercede quae
et illic et immediate solvantur et satisfieri dentur de eorum credito. Item lego
pro anima mea vestimenta a me portata quae reperientur ad mortem meam
dispensentur et dispensari dhentur inter pauperes egenos ad arbitrium in
conscientiam suprascriptae dominae Marietae filiae meae, dominae Helisabet uxoris Antonii
Grimani filii mei et dominae Marinae nuncupatae de cha Grimani familiaris domus
nostrae quae est una de duodecim gubernatricibus dicti hospitalis
Item lego omnes meso meos libros devotos usatos domino Hieronimo de Mantua cano-

AП 673

nico regulari Sanctae Mariae Charitatis Venetiarum confessori meo. Residuum
vero omnium et singulorum aliorum bonorum meorum mobilium et stabilium presentium et
futurorum caducorum inordinatorum mihi quandolibet spectantium
et pertinentium et quae mihi meae presentis comissariae quo-
modolibet spectare possit quonque modo et titulo et forma et caducum
inordinatorum et pro nondum et omnia et id quid mihi et pertinet
et quod in quondam libri spatium possit quomodo sequunturque. Dimitto
praefato Antonio Grimani filio meo dilecto et heredibus suis item maschulis quam
feminis legitimis de legitimo matrimonio descendentibus
quod si forte quidquid filius mesus
cum heredes sui de legitimo matrimonio suis heredibus legitimis de le
gitimo matrimonio. In tali casu dictum residuum denariorum debeat
Marietam filiam meam ut ipsius filios et filias si filiae nondum
maritatae vel de legitimo matrimonio: hoc
solum quod in meo instrumento: nullo ullo pacto
intelligi esse comprehensa nec comprehensa sint haec bona videlicet jura vallis
et palludem quieti quam et quas habeo ad a comunitate
nec et loca quae per me forsitan erunt conducta ad
in partibus Istriae ut alia quacunque : nec
Item vallis posita in pertinentiis aquarum quam teneo ad
distrectum a nobilibus de cha Mauroseno cum omnibus suis barchis
melioramentis et aliis juribus generis in quomodolibet spectantibus
ac pertinentibus a quae potest perditis
de quibus omnibus sicut supra reservo mihi jus et arbitrium
disponendi et ordinandi ad arbitrium meum iam per viam codicillorum
previam scripturarum manu mea in videbitur. Item volo et ordino
quod dictus Antonius filius meus debeat spatium unius mensis a die
obitus mei ratifficare laudere et approbare instrumentum donationis seu
concambii factum et sequutum inter Rdos patres Dominos monasterii Sanctae

AM 674

d

Mariae de Charitate et me de quo pa[illegible]et in actis ms. Boniffacii Soli[illegible]i notarii
alioque non ratificando dictum instrumentum in dicto domino remanent
et omnibus mineris quae in ipsum pervenire possint vigore dicti mei residui
quae minerae tali casu devenire debeant in praefatu monasterium Sanctae
Mariae de Charitate: quem quidem Antonium filium meum charitative uti putet
rogo ut vellit acquiescere huic meae voluntati et esse comissarium de dicta
donatione sive concambio ut supra per me factum: et hoc ut semper et
omni tempore propitium gloriosam Dei Genitricem virgi-
nemcellorum et si quod nondum credo, conventi ne indignationem
ipsius gloriosae matris Mariae et eius Filii dilecti incurrat sine quorum auxilio
res suae malae se habebunt, nec aliquam quietudinem in hac vita mortali
habere speramus: Item <u>nemini debeat mirum videri si non facio memoriam
aliam in praedicto meo testamento de Helena filia mea quia se male gessit in nubendo
se sine voluntate et licentia patris et matris suae ob quam causam eam
non reputo filiam meam:</u> comissarios autem huius mei testamenti et
executores instituo et esse volo praefatum Antonium filium meum et Marietam
filiam meam praeditam et dominam Isohisabet muram meam intelligendo quod praefata domina
Marieta sit pro maiori parte. Interrogatus per notarium Instrumentum et co (fine pagina)
interrogandis respondi nolle aliud novi aliud ordinare nisi quod dimitto notario infrascripto
per eius infrascriptum infrascriptum testum ducati quinque auri in auro Venetiarum

Ego Franciscus Brocheto nodarius testis rogatus et juratus
Ego Georgius Bonifacius Pironensis rogatus et interrogatus P°
*** (in fondo alla pagina, su due colonne)
1535 die 24 mensis mai Presens testamentum lectum fuit per me Antonium Marsilium aulae ducalis cancella-
rium. In omo In confinio Sanctae Agnetis ubi erat eius cadaver. Presentibus q. eius consor-
te et filiis nec non cl.mo Victore Grimani procuratore, ms. Joanne Mocenico q. ms. Lazzari: ms.
Jacobo Maripetro ms. Hieronimo: ms. Georgio Lauredano q. ms. Jo. Francisci: B.di presbiter Joannis Bapti-
sta de Caballis, presbiter Benedicto Bonino canonico S. Marci, ms. Andreol dalli Balbi et aliis,

AM 675

e

Testamentum cl.mi domini Vincentii Grimani q. Antonii rogatum per me Hieronimum Costa notarium Venetiarum sub die 15 octobris Indictione 15 1526 Rioalti.
Exstractum et in publicam formam redactum per me Antonium Marsilium notarium et aulae ducalis cancellarium sub die 8 mensis aprilis 1535.

Degna di nota:

1. Anche Marietta chiederà di essere sepolta nel cimitero degli Incurabili, vedi suo testamento, dove già fu sepolta una sua figliolina e furono sepolti Antonio e Nicolò Grimani, suoi fratelli.
2. Il riferimento al confessore Don Girolamo, canonico regolare, é ritrovabile anche nel testamento di Vincenza dal Monte, moglie di Giovanni Fanzago, testimone nel 1531 per Girolamo Miani.
3 Maripiera Maripietro e Lovica Gabriel, strettamente legate a Vincenzo Grimani, sono le persone che hanno dato il via alla fondazione benefica per gli Incurabili
4 Marietta di Ca' Grimani, una delle fondatrici dell'Ospedale degli incurabili con le sopraccennate, non é da ricercare nel numero degli stretti parenti di Vincenzo Grimani, anche se di fatto vive in casa con lui.
5 La morte accidentale del figlio Antonio, come la riferisce il Sanudo, potrebbe trovare una spiegazione nel fatto della esclusione completa dal testamento della figlia Elena, la quale aveva sposato uno della famiglia Paradiso, che in una lite, cominciata per banalità, estrarrà la spada, sulla quale, caduta a terra con la punta rivolta al cielo, finirà con il cadere, Antonio Grimani e restando morto.
(robe... da FORZA DEL DESTINO!)

AM 676